

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/31/2022
Identifikačné číslo spisu:	6815204515
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6815204515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu STRATEGY CAPITAL GROUP Inc., so sídlom Siute 15, 1st Floor Oliaji Trade Centre, Francis Rachel Street, P. O. Box 1004, Victoria, Mahe, Seychelles, Reg. č.106656 zastúpeného JUDr. Ondrejom Zacharom, advokátom so sídlom v Liptovskom Mikuláši, 1. Mája 1018/81, pracovisko v Banskej Bystrici, Horná 65/A, proti žalovaným 1/ T.. T. C., narodenému XX. M. XXXX, bývajúcim v M. L. XXX, zastúpeným Advokátskou kanceláriou Babjak s. r. o, so sídlom v Košiciach, Zvonárska 8 2/ E.. M. C., narodenej XX. A. XXXX, bývajúcej v M. L. XXX, 3/ Q. L., narodenej X. U. XXXX, bývajúcej v M. L. XXX, zastúpenej JUDr. Igorom Vargom, advokátom so sídlom v Trebišove, Hviezdoslavova 1234/4, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 5C/252/2015, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. júna 2020, sp. zn. 13Co 129/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 1/.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 5C/252/2015-409 z 23. augusta 2017 návrh žalovaného 1/ na prerušenie konania zamietol. Určil, že žalovaný 1/ a žalovaná 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. M. L., obec Mokrý Lúka, okres Revúca zapísaných na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXX, Okresným úradom Revúca - odbor katastrálny, ako pozemky C-KN parcelného č. 670/11 o výmere 3 022 m² - orná pôda, parcelného č. 670/12 o výmere 222 m² - zastavané plochy a nádvoría, parcelného č. 670/30 o výmere 70 m² - zastavané plochy a nádvoría, parcelného č. 670/31 o výmere 39 m² - zastavané plochy a nádvoría, parcelného č. 670/32 o výmere 16 m² - zastavané plochy a nádvoría a rodinný dom, súpisné č. 232 postavený na pozemku C-KN parcelného č. 670/12. Uložil žalovaným 1/ až 3/ povinnosť nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne trovy konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 3. júna 2020, sp. zn. 13Co/129/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Uložil žalovaným 1/, 2/ a 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 1/ (ďalej len „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1. júla 2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Namietal, že všeobecné súdy nesprávne právne posúdili otázku existencie naliehavého právneho záujmu, ako aj otázku (ne)platnosti spornej kúpnej zmluvy, keďže dostatočným spôsobom nereflektovali doktrínu preferencie platnosti právnych úkonov realizovaných v rámci horizontálnych právnych vzťahov. Ďalej argumentoval tým, že súdy nižších inštancií dospeli ku zhodnému skutkovému záveru, podľa ktorého výpovede žalovaných o spôsobe získania zdrojov nekorelovali s obsahom záväzku uvedeného v spornej kúpnej zmluve. Obsahom záväzku žalovanej 3/ nebola povinnosť uhradiť kúpnu cenu z konkrétnych peňažných zdrojov. Podstatné však bolo to, že výpovede žalovaných sa nerozhádzali iba v rovine, ktorá pre posúdenie ich vôle nebola relevantná, a to v otázke pôvodu získania finančných prostriedkov. Ich výpovede sa nerozhádzali v tých skutkových aspektoch, z ktorých by vyplývala pochybnosť žalovanej 3/ uhradiť kúpnu cenu. Zdôraznil, že súdy mechanicky prebrali z právneho hodnotenia výpovede svedka o relevantných skutočnostiach a nie z popisu skutkových okolností. Podotkol, že žalovaná 2/ bola vlastníčkou nehnuteľností prevádzaných kúpnu zmluvou, ktoré bola oprávnená previesť samostatne na žalovanú 3/. Podľa názoru dovolateľa bolo možné obsah kúpnej zmluvy pri rešpektovaní autonómie vôle zmluvných strán a z toho vyplývajúcej doktríny preferencie platnosti právnych úkonov interpretovať aj spôsobom, ktorý zachováva jeho platnosť pred interpretačnou variantou, ktorá zakladá jeho neplatnosť. Napokon poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 243/07, I. ÚS 242/07, IV. ÚS 15/2014), v rámci ktorej je opakovane zdôrazňované, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú na formuláciu slobody vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ďalej len „Ústava“). Ústavný súd zdôrazňuje, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu zmlúv, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, lebo neplatnosť zmluvy má byť iba výnimkou, a nie zásadou. Napokon ako ústavne nesúladné ústavný súd hodnotí aj rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými boli zákony a podzákonné úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 1735/07, I. ÚS 26/2010). Dodal, že keďže odvolací súd posúdil skutkový stav v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu, tým neprimerane zasiahol do hmotnoprávneho postavenia. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/37/2018 z 30. mája 2019. Dodal, že žalobca mal aj pri zachovaní platnosti kúpnej zmluvy v rozhodujúcom čase k dispozícii iné právne prostriedky na uspokojenie svojej pohľadávky. V exekučnom konaní vedenom proti žalovanému 1/ bolo možné prikázať pohľadávku žalovaného 1/ voči žalovanej 3/ titulu úhrady kúpnej ceny, prípadne následne podať aj poddžnícku žalobu, ktorou by sa proti žalovanej 3/ domáhal jej úhrady, a tak efektívnym spôsobom vymôcť splnenie svojej pohľadávky a tým zlepšiť svoje právne a sekundárne aj ekonomické postavenie. Vyslovil, že neobstojí preto právny záver o existencii naliehavého právneho záujmu. Navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť, eventuálne zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že z dovolania nevyplýva konkrétna právna otázka, ktorú by súdy mali nesprávne právne posúdiť. Podľa jeho názoru žalovaný 1/ nekonkretizoval podstatu odklonu od ustálenej rozhodovacej dovolacieho súdu, pričom poukázal na náležitosti vymedzenia dovolacieho dôvodu vyplývajúce z ustanovení § 421 a § 432 CSP. Vyslovil, že dovolateľ namietal právne skutkové zistenia súdov, čo nie je prípustné. Už len z tohto dôvodu preto navrhol dovolanie odmietnuť. Žalobca sa stotožnil so skutkovou aj právnou argumentáciou súdov nižších inštancií, ktoré dospeli k záveru, že skutočná vôľa žalovaných 1/, 2/ a 3/ nesmerovala k odplatnému prevodu nehnuteľností, ale k bezodplatnému prevodu. Navyše žalovaní v odvolaní skutkové závery súdu prvej inštancie, ani právne závery o neplatnosti kúpnej zmluvy nenamietali. Podľa jeho názoru sa súdy nižších inštancií neodchýlili

od ustálenej rozhodovacej praxe, práve naopak z nej vychádzali. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo/11/2009, 3Cdo/144/2010, 4Cdo/33/2005, 2MCdo/2/2006. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu existencie naliehavého právneho záujmu dodal, že argumentácia žalovaného 1/ je len opakovaním odvolacích námietok, s ktorými sa podrobne a vyčerpávajúcím spôsobom vysporiadal odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v bodoch 6 až 8, s ktorou argumentáciou sa žalobca stotožnil. Osobitne poukázal najmä na bod 7 odôvodnenia odvolacieho súdu, týkajúci sa naliehavosti právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení vlastníckeho práva žalovaných 1/ a 2/, s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/1943/2004, 22Cdo/1377/2004, 32Obdo/425/2004. Navrhol dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť ako nedôvodné. Uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ resp. „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní ako súd dovolací (§ 35 CSP) pri skúmaní podmienok dovolacieho konania zistil, že dovolanie žalovaného 1/ bolo podané oneskorene.

6. Podľa § 427 ods. 1 CSP dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

7. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 121 ods. 1, 3, 4 a 5 CSP lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy,

ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

9. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že dovolaním napadnuté rozhodnutie, bolo doručené žalovanému 1/ 6. augusta 2020 (doručenka v spise na č. l. 540). Vzhľadom k tomu, že v danom prípade nebolo vydané opravné uznesenie a nepripadá do úvahy použitie ustanovenia § 427 ods. 1 (veta druhá) CSP, pripadol koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania počítanej od doručenia napadnutého rozhodnutia dovolateľovi na 6. októbra 2020 (utorok - riadny pracovný deň). Dovolanie žalovaného 1/ z 7. októbra 2020 bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

10. Z tohto dôvodu dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného 1/ v súlade s ustanovením § 447 písm. a) CSP, lebo bolo podané oneskorene. Vzhľadom na rozhodnutie o podanom dovolaní z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutých rozhodnutí neposudzoval.

11. Rozhodnutie o náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd v súlade s ustanovením § 451 ods. 3 CSP neodôvodňuje.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.